

1.

Мария влезе в църквата цялата в бяло. Усети как десетки погледи се обръщат към нея и потърси ръката на Божия, която бе плътно зад гърба ѝ. Стисна дланта ѝ и се опря на нея. Огледа се. Всички приятели и поддръжници на Тертер бяха тук. И близки, и не толкова близки. Батой и Гроздан с жените си Гета и Владоя и малките им момиченца, как ли бяха имената им... Велда и Роя... Мария тръсна глава, за какво мислеше сега...

Погледът ѝ се спря на военачалника Заприн и жена му Моймера, за които знаеше, че също имат малки деца, но не бяха ги довели. Видя и двамата боляри, дошли чак от Браничево – Дърман и Куделин – които ту се отцепваха от Търново и обявяваха самостоятелност, ту се връщаха обратно под опеката на централната власт. И братът на Георги – Елтимир. Само той бе останал жив от Тертеровия род.

От нейна страна нямаше никой. Баща ѝ така и не ѝ прости, че не е момче. Беше първородното му дете и трябваше да е син! След това се родиха братята ѝ, ала това не промени отношението му към нея. Майка ѝ също се държеше, като че ли няма дъщеря.

Отгледа я Божия, обгради я с обич, вдъхна ѝ самочувствие. И Мария я прие като майка. Отрасна плътно до нея. Божия я караше да ходи при братята

си в голямата стая, когато идваше учителят Ставрос, и внимателно да слуша уроците му. Малката Мария се свиваше в ъгъла и се стараеше да остане незабелязана. Попиваше всяка дума, запаметяваше уроците и после ги повтаряше на приемната си майка.

– Разказвай ми, дъще – насърчаваше я Божия. – Като ги кажеш на глас, ще ги запомниш завинаги...

Така Мария научи и гръцки, и сръбски, и древногръцката митология, и всичко за Александър Велики и Аристотел... Братята ѝ бързо се отегчаваха от уроците и тя имаше усещането, че кир Ставрос преподава само на нея. А и той имаше слабост към малкото момиченце в ъгъла, което го следеше с ококорени любопитни очи. Обичта на стария учител и на Божия ѝ беше достатъчна.

2.

Божия беше дъщеря на слуги на майчиния род на Мария. Като момиче я бяха нападнали и насилли войници, бяха се гаврили с нея, докато изпадне в безсъзнание, и я бяха захвърлили в коренищата до Янтра, под Лобната скала. Овчари от близкото село я намерили и с помощта на случайно минаващ войник я откарали при майка ѝ и баща ѝ. Дошла в съзнание след дни, но още дълго време не можела да говори, а само гледала в една точка. Когато постепенно се съвзела, имала особен поглед и приказвала странни неща. След време разбрали, че е придобила ясновидски способности, които ужасените ѝ родители се опитвали да крият. Страхували се, че ще я обявят за вещица. От-

тогава Божия изпитвала ужас от мъжете и отказвала да се омъжи.

На Мария ѝ харесваше да вярва в нейните предсказания. И докато Божия я обличаше в сватбената ѝ рокля, тя въздъхна:

– Ех, мамо – така я наричаше още от дете, – ти ми предрече, че ще се омъжа за цар... А то какво стана...

– Не – засмя се Божия, – казах ти, че ще бъдеш царица. Бъди търпелива! Каквото е писано, ще стане... И нека стане...

3.

Сега Мария пристъпваше в църквата „Света Петка“ – царската църква. Константин Тих категорично се бе разпоредил сватбата на неговия стратег да е там. И настоя Тертер да бъде венчан лично от патриарх Йоаким II.

Йоаким беше мърморил недоволно в брадата си, но не посмя да се опълчи на царската воля. Знаеше, че Константин цени и уважава уменията на военачалника си. И сега патриархът се опитваше да прикрие неприязънта си. Отправи поглед към красивата булка и се усмихна – щеше да му е по-лесно, ако се съсредоточи към нея и не забелязва мъжа ѝ.

Мария вдигна очи. И видя него, единствено него – Георги Тертер, бъдещият ѝ съпруг. Висок, едър, здрав мъж с изсечени черти на лицето, а в светлите му очи, също като в нейните, преливаха сивото, синьото и зеленото. Русолявата коса, просветлена още повече от слънцето, падаше непокорно до раменете и му придаваше

момчешки вид. Високото чело издаваше бърз ум и съобразителност. Всичко в него излъчваше благородство.

Мария усети как сърцето ѝ се преобръща, краката ѝ омекват и тя отново сведе глава. Стисна ръката на Божия и пристъпи напред.

Всички бяха вперили очи в нея, очаровани от красотата ѝ. Тя едва не се препъна от смущение. И тогава срещна погледа на малкия Багрян. Детенцето, промушило главичка иззад баща си, я гледаше с такова искрено възхищение, че малките му устенца зееха отворени. Мария знаеше, че майка му е починала и баща му го води навсякъде със себе си. Тя се усмихна на момченцето, а то зяпна още повече и очичките му съвсем се окръглиха. Тогава забеляза и учителя Ставрос. Белият му хитон като че осветяваше църквата, а топлатата му усмивка ѝ даде сили.

Мария вдигна глава и пристъпи вече смело към олтара.

Георги Тертер се изправи срещу нея, цялото му лице грееше. После видя Божия, застанала зад гърба ѝ, вторачена в него. Тръпка разтърси тялото му от този поглед, който като че проникваше в мозъка му и четеше всяка скрита мисъл. Обърна се към Мария и се опита да забрави всичко друго. Само усещането от зора на Божия остана като дращеца топка в гърлото му.

За Мария целият ритуал премина като в сън, гласът на Йоаким идваше някъде отдалече, пеенето на църковния хор и гласовете на гостите се сливаха в едно, не разбираше какво ѝ приказват, поздравяваха я, тя само кимаше с глава и търсеше очите на Георги, а когато ги срещнеше, свеждаше глава. Едва различа-

ваше хората, които той ѝ представяше, надвесен над ухото ѝ, и като шепнеше, леко го докосваше, все едно го целуваше – младият воин Томир, възрастният болярин Родин, дошъл отдалеч, дребничкият хром Хрельо, който докуцука до нея, като я гледаше с възхита, Драгой – дясната ръка на Георги, верният му Зент, който живееше в дома му, и, разбира се, брат му Елтимир...

Всички те после бяха и на огромната маса, разстлана в каменния двор на голямата къща на Тертер в Царевец. Носеха се съдове с двойни дъна – долу пълни с жарава, а отгоре – с печени меса, от които се разнасяше вкусен аромат. Следваха ги грамадни блюда със зеленчуци и плодове. Мъжете се пресягаха и късаха големи хапки с ръце, а жените се хранеха деликатно с двузъби вилици. В големи златни и сребърни чаши се лееше вино, вдигаха се наздрависи.

Някъде встрани седеше малкият Багрян. Сложил дъсчица пред себе си, рисуваше с калем, без да откъсва поглед от Мария, а Ставрос следеше ръката му и шепнешком му даваше напътствия.

Когато всички бяха порядъчно пийнали и не им обръщаха внимание, Георги докосна ръката ѝ и прошепна:

– Време е...

Тя се изправи като насън и тръгна към спалнята. Божия я последва.

Вътре в стаята Божия извади сватбената нощница и започна да съблича дрехите ѝ.

– Страх ме е, мамо – прошепна Мария.

– Няма страшно, момичето ми... Ти обичаш този мъж... И тази нощ ще заченеш син. А синът не предава майка си, както мъжът...

– Защо говориш за предателство, мамо?

Божия се засмя:

– Няма нищо, дъще, не го мисли... За теб това е началото... Няма да е лесно, но ще се справиш с всичко. А сега мисли единствено за съпруга си!

Тя я целуна по челото, обърна се и излезе.

Мария остана сама, в очакване.

4.

Тертер влезе в спалнята и се закова на вратата. Жена му бе застанала до прозореца в дълга тънка риза, с разпуснати върху белия плат светлокестеняви коси. Пъстрите ѝ очи сменяха цвета си от синьо в зелено, от сиво отново в синьо. Притеснено бе преплела пръстите си като за молитва.

Приближи се до нея, погали косите и повдигна брадичката ѝ. Наведе се и много нежно целуна устните ѝ. Едната му ръка се плъзна по гърдите и продължи надолу. Притисна я плътно до себе си, като не спираше да я целува.

Мария потръпна.

И разбра – тази нощ наистина ще зачене.